

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

KATSAUS EU- OHJELMAKAUTEEN 2021+

Aluekehitysjohtaja Satu Sikanen
Etelä-Karjalan liitto

19.8.2019

KESKUSTELU RAKENNERAHASTOVAROJEN KANSALLISESTA JAOSTA KÄY VILKKAANA

Aluekehitysmiljardeista on syntymässä lihava riita: Itä- ja Pohjois-Suomi saavat kaksi kolmasosaa tuista, vaikka alueella asuu vain neljännes suomalaisista

Uudenmaan maakuntajohtaja Ossi Savolainen vaatii EU:n rakennerahojen ohjaamista pohjoisen sijaan Etelä- ja Länsi-Suomeen.

Lapin Kansan

Uutiset Videot Lisää Näköislehti Uusi Rovaniemi Lounais-Lappi Asia

Pääkirjoitus: Etelä- ja Länsi-Suomen EU:n aluetukirahojen ryöstö on tiukasti estettävä

Että ne kehtaavat – ja kehtaavathan ne

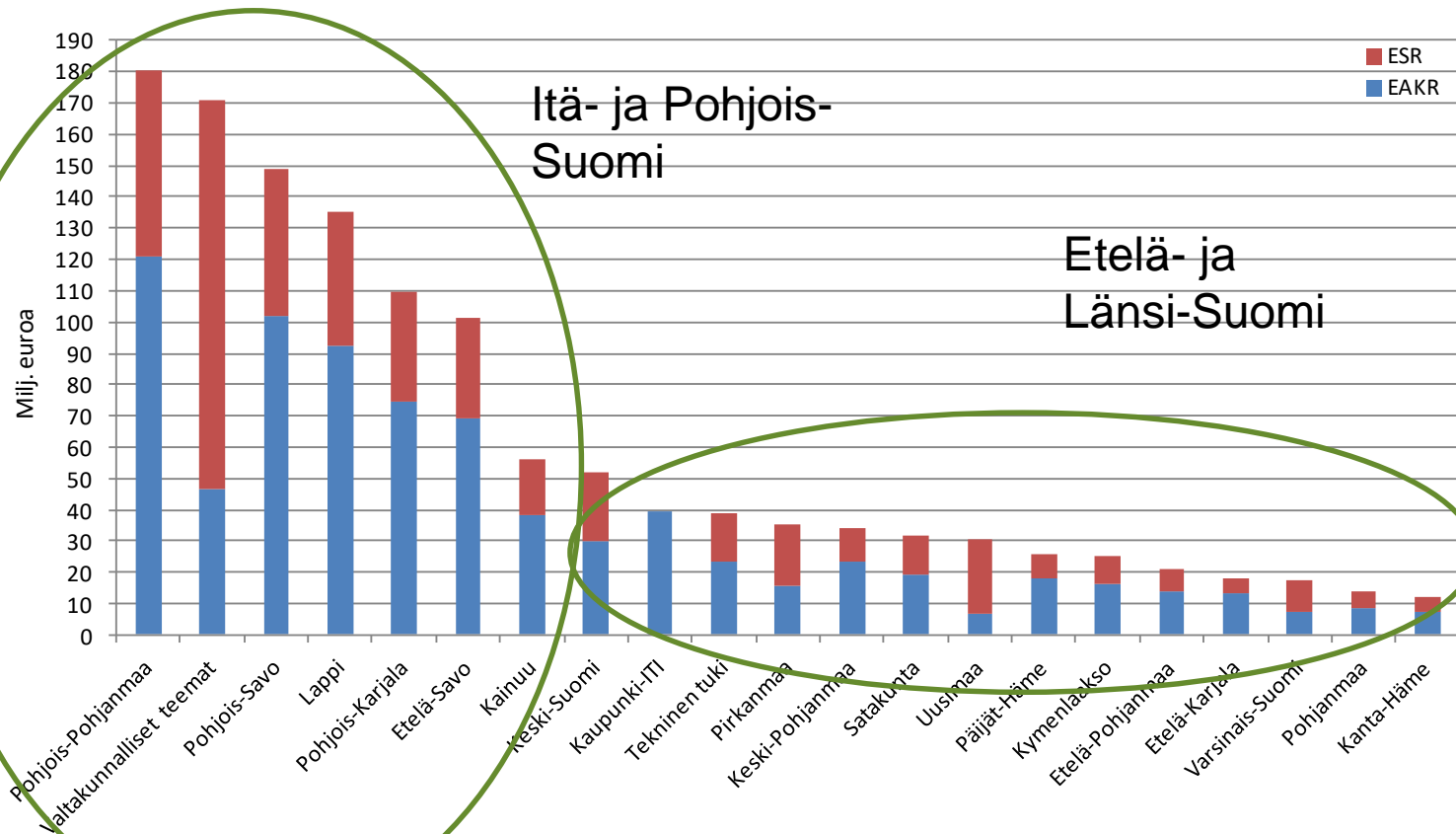

Itä-Suomi puolustaa oikeuttaan suuriin rakennerahoihin – "Tuen merkitys on erittäin suuri"

"Törkeää! Ahneudella pitää olla joku raja", kimpaantui lappilaiskansanedustaja – Etelä- ja Länsi-Suomi havittelevat idän ja pohjoisen aluekehitysrahoja

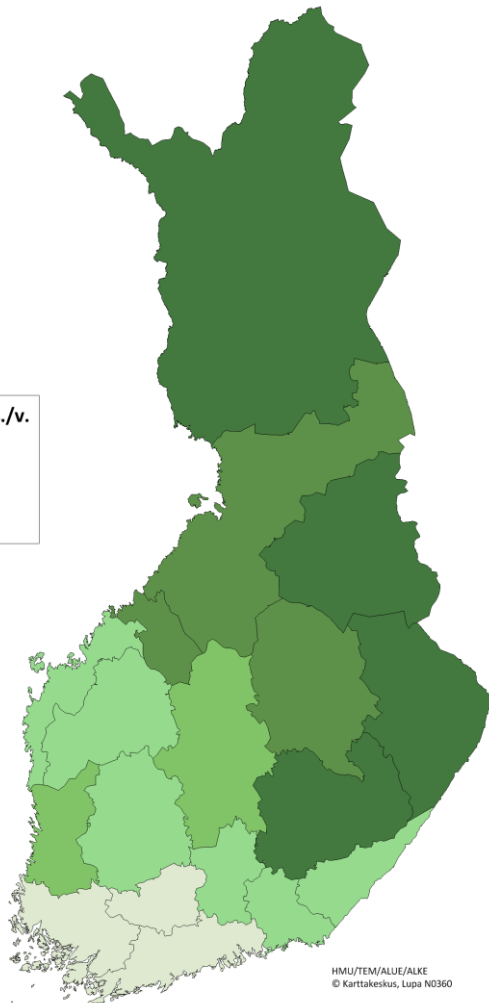
RAKENNERAHASTOVAROJEN KOHDENTUMINEN KAUDELLA 2014-2020

(EU-osuuden lisäksi valtion rahoitusta 75 % EU:n rahoituksesta)

EU-rakennerahoitus asukasta kohden/v. 2014-2020

(ml. kestävä kaupunkikehittäminen, pl. valtakunn. toiminta ja tekninen tuki)

Maakunta	EAKR/as./v.	ESR/as./v.	yht.
Lappi	72	34	106
Kainuu	68	32	100
Pohjois-Karjala	64	30	94
Etelä-Savo	64	30	94
Pohjois-Savo	59	27	86
Keski-Pohjanmaa	48	23	71
Pohjois-Pohjanmaa	45	21	66
Keski-Suomi	15	12	27
Satakunta	12	8	20
Kymenlaakso	13	7	20
Etelä-Karjala	14	5	19
Päijät-Häme	13	5	18
Etelä-Pohjanmaa	10	5	15
Pirkanmaa	6	6	12
Pohjanmaa	7	4	11
Kanta-Häme	6	4	10
Varsinais-Suomi	4	3	7
Uusimaa	2	2	4
Yhteensä	19	10	29

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

KOMISSION ESITYS SUOMEN RAKENNERAHASTOSAANNOSTA 1,6 MRDE, KASVUA +100 M€

- / NSPA 273 M€ (koheesiorahoitus, Suomen liittymissopimus, Itä- ja Pohjois-Suomi)
- / Kehittyneet alueet 180 M€ (Uusimaa ja Ahvenanmaa)
- / Siirtymäalueet 1033 M€ (Itä- ja Pohjois-Suomi, Etelä-Suomi, Länsi-Suomi)

Haasteita alue- ja rakennepolitiikassa 2021+

Yritystoiminta globaalissa digiyhteiskunnassa

- Riittämätön kasvu- ja kansainvälistymishakuisuus
- Yritysten t&k-panostusten väheneminen
- Tuottavuuden kasvun hidastuminen
- Yksipuolinen elinkeinorakenne
- Innovaatiotoiminnan yhteistyörakenteiden puutteet

Ilmastomuutos reunaehtona

- Bio- ja kiertotalouden mahdollisuuksien riittämätön hyödyntäminen ja käyttöönotto
- Älykkäiden ja energiatehokkaiden ratkaisujen vähäinen hyödyntäminen
- Uusiutuvan energian liian vähäinen käyttö

Osaaminen ja työnmurros

- Työvoiman riittämätön kohtaanto
- Osaamisen muuttuvat tarpeet
- Elinikäisen oppimisen välttämättömyys

Syrjäytyminen ja eriarvoisuus

- Nuorten miesten syrjäytyminen työmarkkinoilta
- Riittämätön tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työmarkkinoilla
- Osallisuuden heikkeneminen kaikilla alueilla

Saavutettavuus kilpailutekijänä

- Liikkumisen älykkäiden ratkaisujen vähäisyys
- Elinkeinoelämän kuljetusten tehokkuuden ja väylien välityskyvyn puutteet

KOHEESIOPOLITIIKAN TEEMOJA

- 1. Kilpailukykyisempi, älykkäämpi Eurooppa** edistämällä innovatiivisia ja älykkäitä taloudellisia muutoksia;
- 2. Vihreämpi, vähähiilinen, kohti hiilipäästöttömyyttä siirtyvä ja joustava Eurooppa** edistämällä puhdasta ja oikeudenmukaista energiakäännettä, vihreitä ja sinisiä investointeja, kiertotaloutta, ilmastonmuutoksen lieventämistä ja riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa;
- 3. Yhteenliitetyn Eurooppa** lisäämällä liikkuvuutta ja tieto- ja viestintätekniikan alueellista yhteenliittämistä;
- 4. Sosiaalisempi ja osallistava Eurooppa** panemalla täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari
- 5. Lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa** edistämällä kestäväää ja integroitua kehitystä kaiken tyyppisillä alueilla sekä paikallisia aloitteita.

Maaraportissa komissio suosittelee Suomelle käyttöön toimintapoliittiset tavoitteet 1 ja 4
Rajoitus ei kosketa ulkorajaohjelmia

Alueiden ehdotuksia tuettavaksi EAKR-toiminnaksi

Yritystoiminnan kehittäminen

- Vahvistetaan kasvuhakuisten yritysten liiketoimintaosaamista, kansainvälistymistä ja vientiä
- Parannetaan yritysten energia- ja materiaalitehokkuutta
- Kehitetään elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyötä sekä osaamisen siirtoa
- Kehitetään yritysten innovaatiotoimintaa (yritystuet) sekä julkista T&K&I –infrastruktuuria ja sen yhteiskäyttöä
- Hyödynnetään digitalisaatiota yksityisen ja julkisen sektorin palveluiden kehittämisessä ja saavutettavuudessa

T&K&I -toiminta

- Edistetään kiertotalouteen liittyvää T&K&I –toimintaa
- Tuetaan uusiutuvaan energiaan liittyvää T&K&I –toimintaa sekä älykkäiden energiajärjestelmien kehittämistä
- Edistetään kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja
- Tuetaan uusien, erityisesti vähähiiliseen talouteen liittyvien innovaatioiden kaupallistamista (esim. alusta- ja jakamistalous)
- Kehitetään ylimaakunnallisia, kansallisia ja kansainvälisiä arvoverkkoja, osaamiskeskittymiä ja temaattisia kokonaisuuksia
- Tuetaan uusia, laajalle vaikuttavia avauksia, kokeiluja ja pilotoitteja

Alueiden ehdotuksia tuettavaksi ESR-toiminnaksi

Työ

- Työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien muutoksiin sopeutumisen tukeminen
- Yritysten toiminnan kehittäminen tuottavuuden lisäämiseksi sekä työntekijöiden osallistumisen ja työhyvinvoinnin parantamiseksi
- Ennakoivien ja reagoivien tapojen tunnistaminen työn murrokseen ja kohtaanto-ongelmaan vastaamiseksi
- Nuorten, pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten sekä muiden työelämän ulkopuolella olevien työelämään pääsyn tukeminen ja palveluiden kehittäminen
- Edistetään työn ja työvoiman liikkuvuutta ja vähennetään työn paikkasidonnaisuutta

Koulutus

- Koulutustasojen saavutettavuuden edistäminen ja koulutustason nostaminen, koulutustason tarjonnan yhteensovittaminen
- Koulutuksen, työelämän ja tki-toiminnan integrointi
- Joustavien koulutus- ja työelämäsiirtymien tukeminen muuttuvan työelämän tarpeisiin vastaamiseksi
- Osaamisen ja osaamistarpeiden tunnistaminen ja ennakointi sekä osaamisverkostojen johtamisen edistäminen

Osallisuus

- Heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien integrointi yhteiskuntaan palveluita kehittämällä yhteistyössä yksityisen, julkisen, kolmannen ja neljännen sektorin kanssa
- Matalan kynnyksen työ- ja toimintapaikkojen kehittäminen.
- Syrjäytymisvaarassa olevien sekä heidän läheistensä elämänhallinnan tukeminen

Ohjelmatyön kansallinen valmistelu

- TEM johtaa ohjelmatyön valmistelua. Ohjelmatyötä valmistellaan alueilla ja ministeriöissä.
  - TEM vastaa lopullisen ohjelmatyön ehdotuksien laatimisesta. Ehdotus hyväksytään valtioneuvostossa ennen EU:n komissiolle toimittamista.
- Lopullisen hyväksymispäätöksen tekee komissio virallisten neuvottelujen jälkeen.
- Kansallista ohjelmavalmistelua koordinoi ja yhteen sovittaa kumppanuusperiaatteen mukaisesti perustettu Koheesio 2021+ työryhmä ja Alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE)
- Valmistelu tehdään tiiviissä yhteistyössä maakunnan liittojen, ELY-keskusten sekä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa

Alueellisen valmistelun organisoituminen

- Alueellista valmistelua johtaa maakunnan liitto:
  - Etelä- ja Länsi-Suomi (**ELSA-alue**): Uudenmaan liitto (Tiina Huotari)
  - Itä- ja Pohjois-Suomi (**IP-alue**): Pohjois-Pohjanmaan liitto (Päivi Keisanen)

Maakunnallisen valmistelun organisoituminen

- Etelä-Karjalan Koheesio 2021+ -työryhmää koordinoi Etelä-Karjalan liitto

Valmisteltavia asioita

Syksy 2018 – talvi 2019

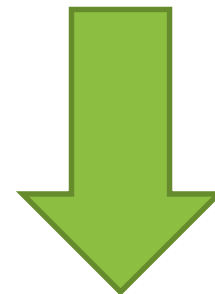
- Taustaksi tilannekuva, lessons learnt, analyysityö
- EU:n osarahoittaman toiminnan yleistavoitteet

2019

- Hallintojärjestelmä – viranomaiset/rahoittajat, ”kevennetty järjestelmä”
- Tarkemmat sisällöt ja rahoitettavien toimien luonne (tukimuodot)
- Kumppanuussopimuksen valmistelu alkaa yhteistyössä MMM:n ja SM:n kanssa
- Kaupunkipolitiikan osio
- Rahoitus – rahastot, prioriteetit, alueet, siirto InvestEU-ohjelmaan

2020

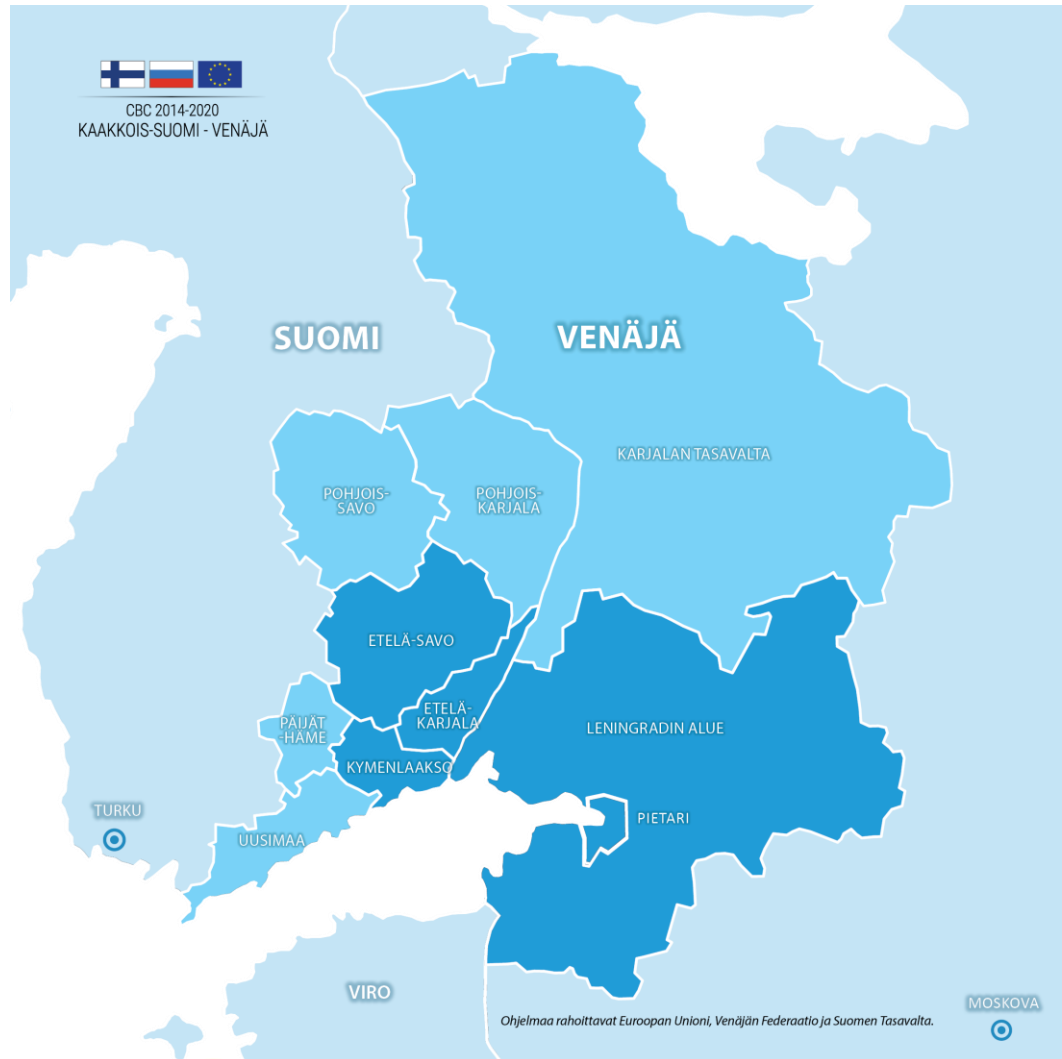
- Ohjelman valmistelu ja viimeistely komission tarkentavien säädösten perusteella
- Ohjelman julkinen kuuleminen
- Kumppanuussopimuksen valmistelu (MMM, SM)

Laki-
valmis-
telu

Ohjelman
toteutus
käynnistyy
2021

RAJAT YLITTÄVIEN YHTEISTYÖOHJELMIEN RAHOITUSTASO JA LUKUMÄÄRÄ?

*Ohjelmaa rahoittavat Euroopan Unioni,
Venäjän Federaatio ja Suomen Tasavalta.*

KOMISSION CAP27-ESITYKSEN RAHOITUSVAIKUTUKSET SUOMELLE

EU-RAHOITUS, milj. € (käyvin hinnoin)

	2014-2020	2021-2027	
Suorat tuet	3 663	3 578	- 2,3 %
Maaseudun kehittäminen	2 380	2 044	-14,1 %
Yhteensä	6 043	5 622	- 7,0 %

Maaseudun kehittämisen alustavat painopisteet Kaakkois-Suomessa tulevalla rahoituskaudella 2021-2027

Maa- ja puutarhatalouden tuotantoedellytysten parantaminen

- erikoistuminen
- elintarvikkeiden
tuotteistaminen
- monialaiset maatilat

Yrittäjyyden vahvistaminen

- liiketoimintaosaaminen
- uudet innovaatiot
- kokeilut ja osa-aikainen
yrittäjyys

Elinvoimaiset maaseutualueet

- kiertotalous
- monipaikkaisuus
- alustatalous
- palvelujen säilyminen
- paikallisuus (Leader)

YMPÄRISTÖ, ILMASTO JA KESTÄVÄ KEHITYS

OSAAMISEN VAHVISTAMINEN JA DIGITALISAATIO

TOIMIVAT TIETOLIIKENNEYHTEYDET JA MUU INFRASTRUKTUURI

YHTEISTYÖ JA VERKOSTOITUMINEN

ETELÄ-KARJALAN NÄKÖKULMIA

1. Rakennerahastovarojen jaossa huomioitava haasteelliset alueet koko maassa
2. Koko Suomeen yksi yhteinen rakennerahasto-ohjelma
3. Kaupunkipolitiikka laajennettava kuudesta suurimmasta kaupungista kaikkiin yliopistokaupunkeihin
4. Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC-ohjelman jatkuminen
5. Maaseutuohjelmärahoituksen tason säilyminen

KIITOS MIELENKIINNOSTA

OTA YHTEYTTÄ

Kauppakuu 40 D,
53100 Lappeenranta
etunimi.sukunimi@ekarjala.fi
kirjaamo@ekarjala.fi

www.ekarjala.fi

